

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009–2014

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

2011/0177(APP)

24. 9. 2012

STANOVISKO

Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

pro Rozpočtový výbor

k průběžné zprávě v zájmu dosažení pozitivního výsledku při postupu
schvalování víceletého finančního rámce na období 2014–2020
(COM(2011)0398 – COM(2012)0388 – 2011/0177(APP))

Navrhovatelka: Marisa Matias

PA_NonLeg_Interim

NÁVRHY

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin vyzývá Rozpočtový výbor jako věcně příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto návrhy:

1. bere na vědomí stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin ke zprávě o investování do budoucnosti: nový víceletý finanční rámec (VFR) pro konkurenceschopnou, udržitelnou a inkluzivní Evropu (2010/2211(INI)), kterou vypracoval zvláštní výbor pro politické výzvy a rozpočtové prostředky pro udržitelnou Evropskou unii po roce 2013;
2. vítá pracovní dokument k programu LIFE v obecnějších souvislostech: udržitelnost v příštím víceletém finančním rámci (VFR) na období 2014–2020, který předložila dne 16. dubna 2012 zpravodajka Jutta Haugová¹;
3. bere na vědomí zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Zdraví pro růst, třetí víceletý program činnosti EU v oblasti zdraví na období 2014–2020 (COM(2011)0709 – C7-0399/2011 – 2011/0339(COD));
4. je přesvědčen, že víceletý finanční rámec (VFR) na období 2014–2020 by měl sloužit k tomu, aby byly splněny cíle v oblasti klimatu a energetiky 20-20-20 a cíl snížit emise zvýšen na 30 %;
5. je přesvědčen, že VFR by měl zahrnovat veškeré fondy a opatření, obzvláště ty, které se týkají životního prostředí, civilní ochrany, opatření v oblasti klimatu a zajišťování potravin, a to vzhledem k tomu, že se EP zasazuje o metodu Společenství a usiluje o dosažení maximální přidané hodnoty z prostředků EU;
6. je přesvědčen, že VFR by měl umožnit EU dosáhnout svých celkových cílů v oblasti biologické rozmanitosti a poskytnout spolufinancování pro řízení sítě Natura 2000;
7. je přesvědčen, že VFR by měl být v souladu s návrhem Komise a přesunout finanční prostředky na zajišťování potravin do okruhu 3 rozpočtu;
8. je přesvědčen, že VFR by měl poskytnout nezbytné prostředky na program činnosti v oblasti životního prostředí a klimatu a lépe přitom využívat vhodné nástroje, posílit energetickou bezpečnost, budovat ekonomiku, která bude účelně využívat zdroje a bude odolnější vůči změnám klimatu, a také zvýšit konkurenceschopnost Unie vytvořením většího množství ekologičtějších pracovních míst, posilovat zajištění energetické bezpečnosti a představovat přínos pro zdraví v podobě čistšího ovzduší;

Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)

9. rozhodně žádá, aby bylo alespoň 0,5 % z unijního rozpočtu přiděleno na program LIFE, vzhledem k jeho mimořádným výsledkům jako sice malého, ale velmi dobře zacíleného a účinného nástroje a vzhledem k jeho vysoké evropské přidané hodnotě a skutečnosti, že je

¹ PE 487.708

to jediný nástroj zaměřený výhradně na problémy klimatu a životního prostředí; zdůrazňuje, že by integrované výdaje na oblast klimatu a životního prostředí prostřednictvím integrovaných projektů LIFE měly být v příslušných fondech Unie aktivně podporovány; požaduje, aby byl programu LIFE přidělen díl prostředků dostatečný k tomu, aby mohl přispívat k řádnému a trvalému řízení sítě Natura 2000, s přihlédnutím k zabezpečenému příspěvku z jiných fondů Unie;

10. je přesvědčen, že VFR by měl být založen na striktně průřezovém přístupu zaměřeném na koordinaci opatření v boji proti změně klimatu ve všech souvisejících oblastech operací, včetně vnějších politik, a tudíž by mělo být 30 % z částky přidělené každé z politik a činností, jež z tohoto programu mají být financovány, vyčleněno na cíl boje proti změně klimatu;
11. je přesvědčen, že VFR by měl zajistit odpovídající financování sítě Natura 2000, a to poskytnutím alespoň 5,8 miliardy EUR ročně z finančních zdrojů Unie i členských států, přičemž by tyto prostředky byly dány k dispozici prostřednictvím různých fondů EU (SZP, politika soudržnosti, LIFE, EMFF, Horizont 2020) a zároveň bude zajištěna lepší koherence a součinnost mezi těmito fondy prostřednictvím rámců prioritních opatření na vnitrostátní úrovni uvedených ve společném strategickém rámci;
12. je přesvědčen, že VFR musí zajistit, aby byly kvantifikovány finanční prostředky do Globálního fondu pro klima a biologickou rozmanitost;
13. je přesvědčen, že VFR by měl poskytnout podporu na veřejné statky, jako je ochrana biologické rozmanitosti, stabilizace klimatu, kvalita ovzduší, vody a půdy, aniž by tyto snahy komplikovaly cíle politiky EU;
14. zdůrazňuje, že je nutné, aby ve výzvách při udělování koncesí nebo při vyhlašování veřejných zakázek byly stanoveny jasné podmínky, pokud jde o ochranu životního prostředí;
15. je přesvědčen, že VFR by měl zahrnovat – a vyčíslit – plánované mezinárodní finanční prostředky v oblasti klimatu pro rozvojové země, které, jak bylo dohodnuto při jednáních o rámcové dohodě OSN o změně klimatu (UNFCCC), činí celkem 100 000 milionů USD ročně do roku 2020;
16. připomíná svůj dřívější požadavek, aby ambice Unie přejít na udržitelné nízkouhlíkové hospodářství byly zohledňovány ve všech výdajových politikách; zdůrazňuje, že pokud nedojde k jednoznačnému zacílení fondů na udržitelnost v rámci soudržnosti Unie, infrastruktury, zemědělství a výzkumné politiky, povede to ke jen ke zdánlivému, krátkodobému nárůstu flexibility, a přitom se výrazně sníží flexibilita budoucích generací; vyzývá proto, jak se navrhuje v příslušných stanoviscích výboru ENVI, k rozumnému vyčlenění prostředků v rámci každého fondu, které povede k tomu, že alespoň 20 % výdajů bude směřovat do oblasti klimatu¹;

17. je pevně přesvědčen, že strategie Evropa 2020 spolu se svými stěžejními iniciativami,

¹ 20 % výdajů na oblasti týkající se klimatu bylo navrženo Komisí v jejím sdělení: Rozpočet – Evropa 2020, COM(2011)500, část II.

kteře je třeba převést do podoby konkrétních opatření, by měla být hlavním politickým východiskem pro příští VFR; je přesvědčen, že veškeré vnitřní politiky by měly přispívat k dosažení cílů stanovených ve strategii Evropa 2020; proto se také domnívá, že by se tyto strategické priority měly promítnout do struktury VFR: je odhodlán Evropskou unií prostřednictvím větší podpory udržitelnějšího přístupu přeměnit na inteligentní a konkurenceschopnou Evropu podporující začlenění; je přesvědčen, že investice do opatření na ochranu biologické rozmanitosti a ekosystémů a do účinného využívání zdrojů, včetně doplňkových opatření prováděných na úrovni EU v oblasti veřejného zdraví, přispějí k udržitelnému růstu a vytváření pracovních míst; zdůrazňuje, že je zapotřebí posílit začleňování právních předpisů a cílů EU v oblasti životního prostředí, veřejného zdraví a klimatu do odvětvových politik (například do SZP, politiky soudržnosti, SRP a rozvojové politiky);

18. zdůrazňuje nutnost zavést spolehlivé záruky, jimiž by bylo zaručeno, že cíle udržitelnosti v Unii nebudou oslabovány dotováním uhlíkově náročných činností škodlivých pro životní prostředí nebo vynakládáním prostředků na dlouhodobou infrastrukturu, které způsobují, že si naše společnost zachovává neudržitelné návyky; při tomto úsilí je podle něj nezbytné, aby byly horizontálně uplatňovány konkrétní ochranné nástroje na výdaje Unie, jako jsou např. komplexní předběžné podmínky, přísná pravidla týkající se podmíněnosti, důkladné posuzování vlivů programů a projektů na životní prostředí a oblast klimatu (SEA, EIA) a také pozitivní a negativní sledování změn klimatu a biologické rozmanitosti; upozorňuje, že by jinak hrozilo riziko, že nesourodé investice sníží nákladovou efektivnost a bude vědomě akceptována přidaná hodnota výdajů Unie;
19. je pevně přesvědčen, že současná dluhová krize nesmí vést ke krátkodobým investicím ohrožujícím nejen finanční kapitál Unie, ale i její přírodní kapitál, a to dalším zhoršováním biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb; vyzývá namísto toho k vytvoření náležitého rámce k boji proti krizi na základě na budoucnost orientovaných investic do hlavních budoucích výzev, jako je účinné využívání zdrojů, změna klimatu a ochrana ekosystémů, kde by potenciální hospodářské a sociální přínosy byly značné;
20. požaduje, aby byly vyvíjeno úsilí s cílem zajistit, aby byly z VFR postupně odstraněny dotace škodlivé pro životní prostředí, zejména podpora uhlíkově náročných činností, činností zvyšujících zdrojovou a energetickou náročnost a činností, které poškozují ekosystémy a biologickou rozmanitost, a dotace na paliva;
21. zdůrazňuje, že značná část prostředků na program Horizont 2020 by měla být přidělena na podporu výzkumu v prioritních oblastech EU, jako je činnost v oblasti klimatu, obnovitelné zdroje energie, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a zachování biologické rozmanitosti a ekologické inovace; připomíná, že konkrétním cílem ekologických inovací je podpora inovativního evropského průmyslu a inovační komunity, které jsou schopny vytvářet nové produkty, postupy a služby přinášející udržitelný růst a environmentální výhody; zdůrazňuje, že cílem je zvýšit účinnost využívání zdrojů, snížit dopady na životní prostředí, předcházet znečištění (vody) a dosáhnout účinnějšího, efektivnějšího a zodpovědnějšího využívání přírodních zdrojů;
22. je přesvědčen, že VFR by měl poskytnout podporu udržitelnému zemědělství, biologické rozmanitosti a ekosystémovým službám prostřednictvím společné zemědělské politiky

(SZP), a to přidělením poloviny všech prostředků SZP na rozvoj venkova, přičemž více než polovina z nich by měla vést k přínosům v oblasti životního prostředí prostřednictvím zachování biologické rozmanitosti v širší zemědělské krajině, zlepšení spojení a přizpůsobení se dopadům změny klimatu a jejich zmírňování, podněcovat inovace v udržitelném zemědělství v účinnosti využívání zdrojů; vítá návrh Komise na reformu SZP, která přináší ekologizaci SZP ve formě vyčlenění 30 % plateb z prvního pilíře na balíček hodnotných, základních osvědčených postupů uplatňovaných na úrovni zemědělských podniků, které by měly zahrnovat i střídání a diverzifikaci plodin, stálé pastviny a minimální velikost „plochy využívané v ekologickém zájmu“, a na podporu správných agronomických postupů;

23. je pevně přesvědčen, že společná rybářská politika (SRP) musí podporovat dlouhodobou environmentální udržitelnost, která je nezbytným předpokladem pro hospodářskou a sociální stabilitu a přispívá k dostupnosti dodávek potravin; žádá proto, aby VFR podporoval přechod k účinnému a udržitelnému rybolovu, který zajišťuje například to, aby byl do roku 2015 dosažen maximální udržitelný výnos a aby skončila praxe výmětů;
24. je přesvědčen, že by měly být zachovány prostředky na zajišťování potravin, a to se zřetelem ke skutečnosti, že v případě vypuknutí epidemického výskytu choroby u zvířat nebo rostlin je třeba zajistit, aby opatření Unie byla účinná. upozorňuje, že Unie pravidelně čelí neočekávaným zdravotním hrozbám, a z tohoto důvodu je návrh Komise snížit částku přidělenou na tuto položku v okruhu 3 rozpočtu Unie neodůvodněný;

Politika soudržnosti

25. je přesvědčen, že VFR by měl poskytnout z Fondu soudržnosti pomoc na projekty v oblasti životního prostředí, a to zejména na ty, jež se týkají biologické rozmanitosti, účinnosti zdrojů, měst a znečištění ovzduší;
26. je přesvědčen, že ve VFR by měly být vyčleněny zdroje z Evropského fondu pro regionální rozvoj na energetickou účinnost, obnovitelné zdroje, inovace a podporu MSP;
27. je přesvědčen, že ve VFR by měly být vyčleněny zdroje z Evropského fondu pro regionální rozvoj na energetickou účinnost, obnovitelné zdroje energie, životní prostředí a účinné využívání zdrojů, ekologické inovace a podporu MSP;
28. je přesvědčen, že VFR by měl prostřednictvím předběžných podmínek zlepšit posuzování dopadů, které výdaje politiky soudržnosti mají na životní prostředí, což přispěje k zamezení vzniku výdajů škodlivých pro životní prostředí, a ke zvyšování kvality operačních programů;

Nástroj pro propojení Evropy

29. je přesvědčen, že vzhledem k dlouhé době trvání rozsáhlých infrastrukturních projektů, které mají být podpořeny z nástroje pro propojení Evropy a finančními nástroji včetně projektových dluhopisů, je prioritou zajistit, aby fondy, nástroje a projekty měřitelným způsobem přispívaly k dosažení cílů strategie Evropa 2020 a cílů v oblasti energetiky a klimatu 20-20-20 a také Komisi vypracovaného plánu přechodu na nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050; je přesvědčen, že infrastrukturní projekty podporované

z nástroje pro propojení Evropy a projektovými dluhopisy v oblasti energetiky, dopravy a komunikací by měly mít měřitelný pozitivní dopad na životní prostředí, klima a nízkouhlíkovou energetickou bezpečnost; je přesvědčen, že při posuzování projektu, jeho hodnocení a vykazování je vyžadováno prokazatelné přispění k dosažení cílů politik EU v oblasti klimatu a energetiky a současně dodržování všech příslušných politik vztahujících se k životnímu prostředí (SEA, EIA);

Program „Zdraví pro růst“

30. je přesvědčen, že VFR by měl mít na mysli, že zdravotnictví (jeden z největších zaměstnaneckých sektorů v EU, který představuje 10 % HDP EU a 10 % pracovních míst v EU, s vyšším než průměrným procentním podílem pracovníků s terciárním vzděláním) má v Evropě zmítané krizi zásadní význam; zdůrazňuje význam programu „Zdraví pro růst“ v období 2014–2020 a podtrhuje, že do roku 2020 bude v EU chybět jeden milion zdravotnických pracovníků, přičemž upozorňuje, že tento program by měl pomoci vytvořit pobídky na trhu práce;
31. zdůrazňuje, že je třeba mít na zřeteli zájem na stabilní ekonomice v dlouhodobějším měřítku, neboť investice do zdravotní péče a do dobrého zdravotního stavu stárnoucích občanů EU v krátkodobém měřítku sníží náklady na systémy zdravotní a sociální péče v měřítku dlouhodobém;

Mechanismus Unie pro civilní ochranu

32. je přesvědčen, že VFR by měl upozornit na zvyšující se počet a závažnost přírodních či člověkem způsobených katastrof a na skutečnost, že změna klimatu může vést k ještě mnohem horším katastrofám; je přesvědčen, že mechanismus civilní ochrany Unie by se měl zaměřit na akce v rámci Unie, na které je nutno z rozpočtu přidělit odpovídající výši zdrojů;
33. vítá návrh Komise obnovit finanční nástroj pro civilní ochranu tak, aby poskytoval finanční podporu činnostem, které se zabývají různými aspekty cyklu krizového řízení, konkrétně aby byl využit pro soudržnější a lépe integrovanou reakci v případě krizové situace, lepší připravenost na řešení katastrof a inovativní opatření, jež snižují rizika katastrof; poukazuje na to, že tento nástroj by měl být rovněž využit k vytvoření evropského střediska reakce na mimořádné situace, do kterého jsou zapojeny nástroje civilní ochrany všech členských států za účelem podpory zefektivnění nákladů prostřednictvím koordinované dostupnosti nástrojů civilní ochrany;
34. je přesvědčen, že VFR by měl podporovat obnovení finančního nástroje pro civilní ochranu, což umožní, aby byla poskytována finanční podpora činnostem souvisejícím s různými aspekty cyklu krizového řízení; je přesvědčen, že částka, která bude přidělena tomuto nástroji, bude muset být spravována pružně, aby byl prostor pro její zvýšení, kdykoli to budou okolnosti vyžadovat;
35. domnívá se, že vytvoření evropského střediska reakce na mimořádné situace bude především stavět na stávajících kapacitách členských států, a tím se zamezí dalším nákladům; poukazuje na to, že na úrovni EU bude vytvoření evropského střediska reakce na mimořádné situace s posílenými plánovacími a koordinačními funkcemi představovat

přínos pro celou EU tím, že se vytvoří úspory na úrovni členských států, které by měly převážit nad náklady, které plynou do rozpočtu EU, ačkoli přínos rychlé a účinné reakce na katastrofy ve smyslu zachráněných lidských životů pochopitelně nelze posuzovat pouze z finančního hlediska;

36. připomíná, že celkové cíle spolupráce EU v oblasti civilní ochrany se týkají zajištění lepší ochrany osob, životního prostředí, majetku a kulturního dědictví v případě velkých přírodních, technologických a člověkem způsobených katastrof a že spolupráce EU v oblasti civilní ochrany se zaměřuje na:

- a) usnadnění rychlé a účinné reakce na katastrofy,
- b) zajištění dostatečné připravenosti subjektů civilní ochrany na mimořádné situace a
- c) vyvíjení opatření pro předcházení katastrofám;

Provádění a sledování

37. trvá na důležitosti stanovit dostatečný strop závazků v rámci okruhu 5, aby bylo zajištěno, že instituce a agentury budou moci co nejlépe provádět a plnit své úkoly; zdůrazňuje, že úspěšné provedení a sledování víceletých programů a politik s přínosem pro občany Unie i členské státy vyžaduje vysoce kvalifikované, mnohojazyčné a nezávislé zaměstnance, kteří budou vybíráni z řad občanů v co nejširším geografickém měřítku a budou plně oddáni hodnotám evropského projektu;

38. je přesvědčen, že příští VFR by měl umožňovat účelové vymezení prostředků do velkých projektů, jako je operační globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES); domnívá se, že by rozpočet EU měl na tento program dlouhodobě přispívat, aby byla zabezpečeno jeho plánování, kontinuita činnosti a organizační stabilita; je toho názoru, že budou-li potřeba pro tento velký projekt další finanční prostředky, neměly by být poskytnuty na úkor menších úspěšných projektů financovaných z rozpočtu EU;

39. bere na vědomí orientační částky pro decentralizovanou agenturu spadající do působnosti Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, jak je navrhuje Komise; není přesvědčen o tom, že tyto částky odpovídají potřebám agentur k plnění jejich stanovených úkolů, neboť pro rozpočty agentur představují zmrazení; požaduje, aby byly zajištěny dostatečné prostředky pro agentury působící v oblasti životního prostředí, veřejného zdraví a bezpečnosti potravin.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	19.9.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 44 -: 4 0: 8
Členové přítomní při konečném hlasování	Martina Anderson, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnoch, Nessa Childers, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Grootte, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Corinne Lepage, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Antonya Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Theodoros Skylakakis, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Nikos Chrysogelos, José Manuel Fernandes, Christofer Fjellner, Jacqueline Foster, Jutta Haug, Judith A. Merkies, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Marita Ulvskog, Andrea Zanon
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Marisa Matias